

İŞİ OLAN İŞÇİLER GEMİLERİNİ KURTARABİLECEK Mİ?

Aydınlık Gazetesi, 16 Haziran 2018

Yıldırım Koç

İşçilerin sorunları artıyor, daha da artacak. Bugün işi olan işçiler genellikle gemilerini kurtardıklarını zannediyor. Tabii ki yanılıyorlar.

İşyerlerindeki işçiler açısından önemli bir tehdit de artan eğitilmiş işgücü işsizliği.

Üniversite ve üniversite öğrencisi sayısı hızla artırıldı. 20 yeni üniversite daha kuruluyor. Böylece hem gençlerin en azından 4-5 yıl gecikmeli olarak işgücü piyasasına çıkmaları sağlanıyor, hem de birçok kentte kapanan fabrikalar yerine açılan üniversiteler aracılığıyla ekonomi ayakta tutulmaya çalışılıyor.

YÖK'ün verilerine göre, 2017 yılında üniversitelerde 2.555.926 önlisans öğrencisi, 4.071.579 lisans öğrencisi ve 480.215 yüksek lisans öğrencisi vardı. Bu gençler birkaç yıl içinde mezun olacak ve eğitim gördükleri alanlarda iş bulamayınca mavi yakalı işçi olmak için işyerlerine başvuracak. İşyerlerindeki işçiler, karşılarında rakip olarak ellerinde (ne işe yaradığı kuşkulu da olsa) üniversite diploması olan gençleri bulacak. İş güvencesinin son derece yetersiz olduğu koşullarda, örgün eğitim düzeyi yüksek bu gençlerin rekabeti sendikalı işçileri de zorlayacak.

SURİYELİ KAÇAK İŞÇİLER

Suriyeli kaçak işçiler şimdiden ciddi bir tehdit oluşturuyor. Özellikle küçük ve orta ölçekli işyerlerinde kaçak Suriyeli işçi çalıştırma uygulaması had safhada. Büyük işyerleri de taşeronlarının kaçak Suriyeli işçi çalıştırmalarını teşvik ediyor. Kayıtlara göre asgari ücret alan vatandaşlarımızın bu ücretin bir bölümünü işverene geri vermesinin nedenlerinden biri de bu kanundışı rekabet.

Yıllardır geriletelen kaçak işçiliğin son dönemde artmasının bir nedeni Suriyeli işçiler; diğer bir nedeni ise icralık işçi sayısının çok artması. Bazı işçiler, gelirleri üzerinde haciz olduğundan, ancak kaçak çalışarak geçimlerini sağlayabiliyor. İŞKUR'dan işsizlik ödeneği alanlar da, bu ödeneğin kesilmemesi için kaçak çalışmayı tercih ediyor. Bazı işverenlerin işgücü maliyetini düşürme çabalarıyla, bazı işçilerin kayıtdışı çalışarak gelirlerini artırma çabaları örtüşüyor. Ancak kaçak çalışan işçinin kayıpları büyük oluyor.

KRİZ DERİNLEŞTİKÇE İŞÇİYE YÜKLENİYORLAR

İşten çıkarmalar, zorunlu ücretsiz izin uygulamaları yaygınlaşıyor. Kiralık işçilik uygulamasında da bir artış görülüyor. Diğer taraftan, belirli süreli iş sözleşmeleri aracılığıyla kıdem tazminatını tümüyle ortadan kaldırma girişimleri de gündemde. İnsanlarımız kıdem tazminatı fonu ile oyalanıyor. Halbuki işverenlerin temel amacı, işçileri belirli süreli iş sözleşmeleriyle çalıştırabilmek. Belirli süreli iş sözleşmelerinin sona ermesinde kıdem tazminatı ve ihbar tazminatı yoktur. Bu biçimde çalıştırılanlar iş güvencesinin de kapsamı dışındadır.

Bunlar ve benzeri sorunlar özellikle Temmuz ayından itibaren giderek yoğunlaşacak. İşçilerimiz zekidir, mantıklıdır, ihtiyatlıdır, görmüş geçirmiştir. Ancak ne yazık ki dünyaya kısa vadeli çıkarları açısından bakma eğilimindedirler. Ayrıca haklarını öğrenme konusunda da pek başarılı değildirler. Yapılması gereken, yaklaşan tehlikeler konusunda bilgilendirmek ve dünyaya, kısa vadeli çıkarlarını biraz aşarak, daha uzun vadeli bakmaları konusunda uyararak.

İşçilerin birbirlerinden kopuk olarak yalnızca kendi işverenlerine karşı mücadele edip başarı elde edebildiği günler geride kaldı. Sorunlar derinleştikçe, tek tek işverenlere karşı verilen mücadelenin yetersizliği yaşanarak anlaşıldıkça, mevcut düzene karşı çıkma eğilimleri güçlenecek. Bu süreçte, öncü siyasi partinin işçi sınıfı içindeki çalışmasının olanakları ve başarı şansı artacak.